

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Sadullah Ergin tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Fatma KURTULAN
Van Milletvekili

Türkiye cezaevlerinin birçoğunda sık sık gündeme geldiği gibi, Rize Kalkandere L Tipi Cezaevinde de çeşitli hak ihlalleri yaşandığı ileri sürülmektedir. Tutuklu ve hükümlü yakınlarının TUYAD-DER Van şubesine yaptığı başvurulara göre, açık ve kapalı görüş hakkı da dahil olmak üzere tutuklu ve hükümlülerin yönetmelik ve yasalarla güvence altına alınmış hakları ya tamamen ortadan kaldırılmış ya da kısıtlanmaktadır. Cezaevi yönetiminin keyfi ve hukuksuz uygulamalarına maruz kalan hükümlüler, en son aileleri ile yaptıkları görüşmelerde aktardıklarına göre, Kalkandere L Tipi Cezaevi en temel hakların bile yaşam alanı bulmadığı bir yer haline gelmiştir. İddialara göre, en temel hakların kullanımına engel olunması yanında, siyasi hükümlüler adli tutuklu ve hükümlülerle aynı ortak kullanım alanlarına çıkarılmakta, çeşitli olumsuzlukları beraberinde getirmektedir.

Aynı saatte ortak kullanım alanlarına çıkarılan adli tutuklu ve hükümlüler, siyasi tutuklu ve hükümlülere karşı sataşmayı aşacak davranışlarda bulunmakta, bu davranışlar ağır sözlü hakaretlere varacak kadar boyutlanmaktadır. Siyasi tutuklu ve hükümlülerin ailelerine aktardıklarına göre, bu uygulamaya devam edilmesi durumunda kötü sonuçlar yaşanabileceği ileri sürülmüştür. İddialara göre, ortak kullanım alanında siyasi hükümlü ve tutuklular bilinçli olarak adli hükümlülerin hakaretlerine maruz bırakılmakta, cezaevi yönetiminin söz konusu uygulamayı siyasi hükümlülere karşı bir tür cezalandırma yöntemi olarak kullandığı ileri sürülmektedir.

Uluslara arası hukukun ve kimi yasal düzenlemelerin işaret ettiği üzere, her tutuklu ve hükümlü, evrensel hukuk kurallarınca belirlenen ve bir insanın yaşamını sürdürebilmesi için sahip olduğu temel hak ve özgürlüklere tutukluluk koşullarında sahiptir. Tutuklu ve hükümlülerin hapisanede olmaktan kaynaklanan hak ve özgürlük kısıtlılıkları dışında, temel insan hak ve özgürlükleri kısıtlanamaz, bunları kullanmaları engellenemez. Tutuklu ve hükümlülerin siyasi görüşlerinden kaynaklı hiç bir hak ve özgürlükleri kısıtlanamaz.

Ancak Türkiye cezaevlerinde özellikle siyasi tutuklu ve hükümlüler evrensel hukuk kurallarınca belirlenen bu haklardan ya tamamen mahrum edilmekte ya da onların bu hakları kısıtlanmaktadır. Rize Kalkandere L Tipi Cezaevinde yaşanan sorunlar da diğer cezaevlerinde olduğu gibi, temel hak ve özgürlüklerin engellenmesi ve kısıtlanmasından kaynaklanmaktadır.

Bu bağlamda;

1-Söz konusu iddialar hakkında Bakanlığınız inceleme başlatmış mıdır?

2-Adli ve siyasi tutukluların aynı saatte ortak kullanım alanına çıkarılması mecburi midir? Bunun yasal dayanağı nedir?

3-İddialara bakıldığında, siyasi tutuklu ve hükümlülerin, söz konusu uygulama ile hak ve özgürlüklerinin, siyasi görüşlerinden kaynaklı kısıtlandığı söylenebilir. Adli tutuklularla aynı anda ortak alana çıkarılma uygulamasının olumsuz sonuçlar doğuracağı bilindiği halde uygulamaya devam edilmesinin sebebi nedir?

4-Siyasi tutuklu ve hükümlülere açık ve kapalı görüş yasağı getirilmesi, telefonla görüşme haklarının elinden alınmasının yasal dayanağı nedir? Bu uygulamaya ne zamandan beri devam edilmektedir?